

Festivaalibarometrin 13 000 osallistujaa kertoivat suuresta ikävästään festivaaleille

Festivaalien yleisötutkimus Festivaalibarometri selvitti yleisön näkemystä festivaalien puuttumisesta erikoisena koronakesänä 2020. Koronapandemia on heikentänyt elävän musiikin tapahtumien ja festivaalien kävijöiden hyvinvointia. Kaipuu festivaaleille on kova. Korona uhkaa festivaalien kuluttajalupausta ja tärkeintä tekijää – yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kuitenkin 85 % kyselyyn vastanneiden rytmimusiikkifestivaalien yleisöstä pitää jossain määrin todennäköisenä osallistumistaan festivaaleille myös ensi kesänä. Yleisötutkimukseen osallistui 13 000 festivaalikävijää.

Suomen musiikkitapahtumien verkosto ja etujärjestö LiveFIN ry toteutti loka-marraskuussa 2020 festivaalien yleisötutkimuksen – Festivaalibarometrin. Suomalaisille rytmimusiikkifestivaalien yleisöille suunnattu Festivaalibarometri on kahden vuoden välein toistuva tutkimus, jonka tarkoituksena on koota tietoa suomalaisista festivaalikävijöistä ja seurata näiden musiikki- ja festivaalimieltymyksien muutosta vuosien kuluessa. Festivaalien kyselytutkimus toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2014 eri yliopistojen ja festivaalikentän toimijoiden välisenä yhteistyönä. Festivaaliyleisöjä tutkittiin tänä vuonna jo siis neljättä kertaa. Kaikki vuoden 2020 Festivaalibarometriin osallistuneet 22 festivaalia ovat myös tutkimuksen toteutuksesta vastanneen LiveFIN ry:n jäseniä.

Koronapandemian vuoksi erikoisena näyttäytynyt festivaalikesä 2020 tuotti hyvin uniikkia tutkimusaineistoa yleisöltä, joka ei tänä kesänä päässytäkään osallistumaan lempifestivaaleilleen. Tutkimus osoitti, että yleisön kaipuu elävän musiikin tapahtumien ja festivaalien pariin on kova. Festivaalit ja niiden puute myös vaikuttavat festivaalikävijöiden jaksamiseen ja hyvinvointiin. **Yli puolet (55 %) kyselyyn vastanneista koki, että koronapandemian aiheuttama tauko elävän musiikin tapahtumista on vaikuttanut omaan hyvinvointiin negatiivisesti.**

Festivaalibarometrin vastausten perusteella voidaan päätellä, että festivaalit vaikuttavat kävijöidensä hyvinvointiin ja jaksamiseen myönteisesti. Ne auttavat lataamaan akkuja ja mahdollistavat arjen stressistä eroon pääsyn sekä tarjoavat mahdollisuuden viettää aikaa ympäristössä, johon kuuluu iloinen ja positiivinen käytös. Festivaaliympäristö irrottaa arjesta ja saa hetkeksi unohtamaan huolet.

”On tajunnut niiden vaikutuksen omaan hyvinvointiin ja jaksamiseen. Ja myös on tullut tajuttua, että oikeasti halua lähteä festareille eikä vaan tavan vuoksi halua lähteä. Kaipuu iloiseen musiikin täyteiseen tapahtumaan on kova.” (Festivaalibarometrin vastaaja 2020)

Festivaalit näyttävät tutkimuksen valossa yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta ylläpitävänä paikkana. Rento ja yhteisöllinen tunnelma oli tärkeä tekijä festivaalielämyksen onnistumista mitattaessa. **Lähes kaikki Festaribarometriin vastaajat (93 %) pitivät rentoa ja yhteisöllistä tunnelmaa tärkeänä.**

Festivaalien puuttumisen vaikutus näkyi erityisesti tiettyjä alakulttuureja edustavien tapahtumien yleisöissä. Esimerkiksi punk- ja metallimusiikkifestivaalien yleisöt kokevat valtavirtaa voimakkaampaa yhteisöllisyyden tunnetta ja yhteenkuuluvuutta myös tapahtumien ulkopuolella. Festivaalit ovat monelle paikka tulla yhteen ja sen puuttuminen on vaikuttanut heikentävästi hyvinvointiin.

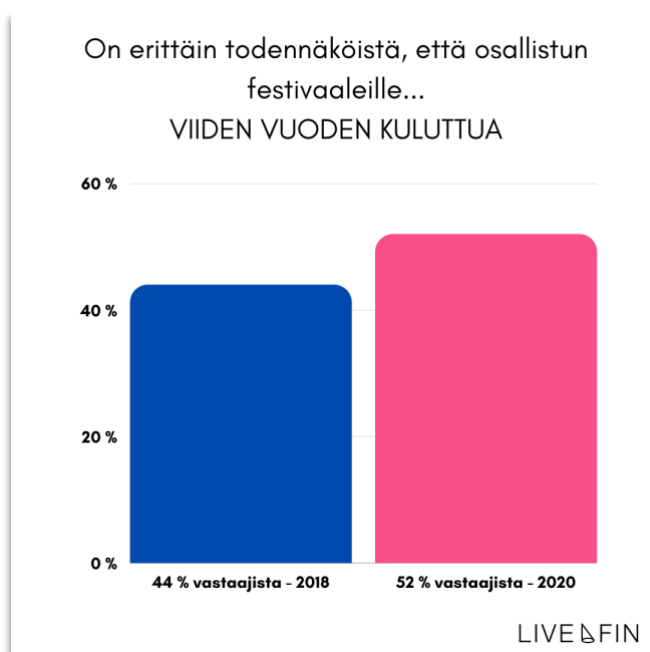
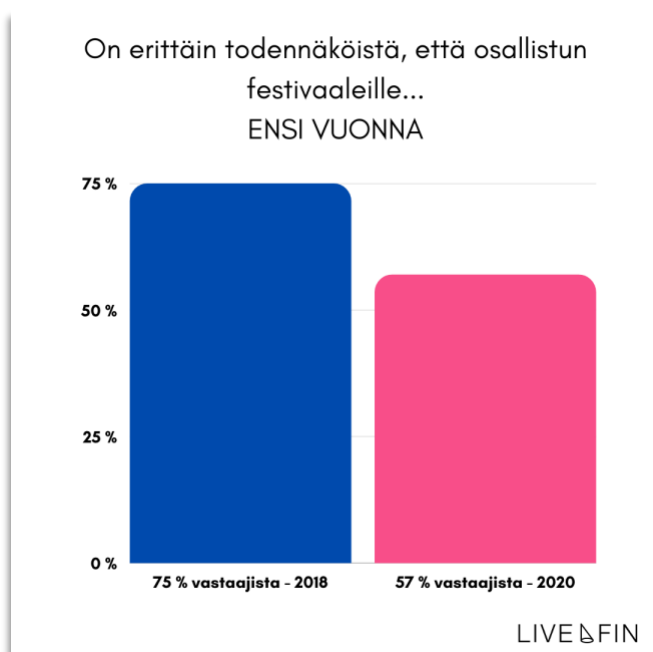
Korona on merkittävä festivaalien yhteisöllisyyttä heikentävä tekijä. Yleisötutkimuksen perusteella festivaalien yleisö on jakautunut kahteen leiriin - niihin, jotka pitävät koronarajoituksia tarpeellisina ja niihin, jotka eivät niistä juuri piittaa. Tämä vaikuttaa negatiivisesti yhteisöllisyyteen. Mikäli pandemia pitkittyy ja elävän musiikin tapahtumia järjestetään tulevana kesänä 2021 tiukoin rajoituksin, **on festivaalien haasteena yhteisöllisyyden rakentaminen ja kuluttajalupauksen säilyttäminen.**

"Suuret väkijoukot herättivät ennen parhaimmillaan jonkinlaista euforiaa hienon kollektiivisen kokemuksen kautta. Nyt ne lähinnä ahdistavat ja arveluttavat. Festareiden vetovoima perustuu paljolti suurten yleisömassojen tiiviiseen yhteishenkeen ja ilmapiiriin ja ilman mahdollisuutta siihen festivaalit vanhassa muodossaan ovat uhattuna." (Festivaalibarometrin vastaaja 2020)

Tulevan festivaalikesän kohtalo on vielä hämärän peitossa, mutta tutkimus osoittaa, että kaipuu festivaalien ja elävän musiikin tapahtumien pariin on valtava.

"Toivon, että esimerkiksi pikatestaus ja koronarokotteet kehittyvät nopeasti, koska toinen samanlainen vuosi tuntuu täysin sietämättömältä ajatukselta." (Festivaalibarometrin vastaaja 2020)

Festivaalibarometrin vastaajat suhtautuvat tulevaan kesään varovan toiveikkaasti. Todennäköisyys osallistua ensi vuonna festivaaleille on laskenut huomattavasti kahden vuoden takaisesta Festivaalibarometrasta. **Kuitenkin edelleen 87 % vastaajista pitää jossain määrin todennäköisenä osallistumistaan ensi vuoden festivaaleihin.** Erittäin todennäköisenä sitä pitää 57 % vastaajista. Osallistumista festivaaleille viiden vuoden kuluttua pidetään todennäköisempänä kuin aiemmin.

Festivaalibarometriin osallistuivat: **Blockfest, Flow Festival, Himos Juhannus, Ilosaarirock, Kuopiorock, LPRHC Fest, Nummirock, Pori Jazz, Porispere, Provinssi, Qstock, Rocfest, Rockfestari Naamat, Ruisrock, Sideways, Solar Sound Festival, Suomipop Festivaali Jyväskylä, Suomipop Festivaali Oulu, Tammerfest, Tikkurila Festivaali, Tuska, Wanaja Festival.** Tutkimukseen vastasi tänä vuonna lähes 13 000 festivaalikävijää, kun vuonna 2018 osallistujia oli hieman yli 6 500.

Festivaalibarometrin toteutti tutkija **Maarit Kinnunen** (YTT, FM), joka on väitellyt vuonna 2018 Lapin yliopistossa festivaalikävijöiden kokonaiselämyksestä matkailututkimuksen pääaineesta.

Lisätietoja:

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
LiveFIN ry
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi

Maarit Kinnunen
Tutkija
Lapin yliopisto
+358 50 5779153
maarkinn@ulapland.fi